

Silvicultori bucovineni prin Germania

Casian Balabasciuc

În luna octombrie 2000 un grup de specialiști în domeniul silviculturii de la I.C.A.S. București, Stațiunea Experimentală pentru Cultura Molidului Câmpulung Moldovenesc și Direcția Silvică Suceava, am avut șansa să fim invitați de către conducerea Rezervației biosferei Rhön, într-o vizită cu caracter de documentare și schimb de experiență.

Heinrich Hess, directorul acestei rezervații, împreună cu domnul ing. Ewald Sauer, colaboratorul domniei sale, au gândit un itinerar de vizitare deosebit de amplu și complex, pentru a ne putea forma o imagine cât mai completă asupra modului în care germanii încearcă să soluționeze și să diminueze impactul societății asupra naturii.

De la început am înțeles că silvicultura germană se bazează pe principii ecologice foarte ferme. Rolul pădurii este în primul rând de a ameliora și a vindeca mediul asupra căruia factorul uman și-a pus amprenta nu întotdeauna în mod fericit.

Rezervația biosferei Rhön este fructul unui amplu program de conservare a naturii în structurile sale firești, încercând să alinieze trebuințele locuitorilor zonei cu păstrarea valorilor de patrimoniu natural. Pornind de la analiza resurselor zonei s-a elaborat o strategie de dezvoltare economico-socială în care statul german, cât și administrația celor trei landuri pe care se află această rezervație, Hessen, Bayern și Thuringhen joacă un

important rol. Rigurosul sistem de administrație german, edificat pe o foarte trainică temelie care este proprietatea privată, a reușit să aducă o zonă săracă la începutul acestui secol la un nivel de dezvoltare apreciabil. Reușita se datorează în mare măsură respectului pe care îl au germanii față de proprietatea privată și a modului conștient și profitabil cu care proprietarul își administrează avutul. Asupra acestui aspect ne-am edificat vizitând o cultură de molid, instalată artificial pe o fostă pășune al cărei randament scăzuse. Aici se executau tăieri similare răriturilor de la noi. De la început s-a constatat că schema de plantare fusese mult redusă față de schemele aplicate la noi, din următoarele considerente: reducerea cheltuielilor legate de materialul de împădurire, reducerea cheltuielilor legate de forța de muncă necesară împăduririi, evitarea unor lucrări intermediare, după închiderea stării de masiv, respectiv degajările și curățirile, cu cheltuielile aferente, evitarea gestionării materialului greu de valorificat care ar fi provenit din aceste lucrări silviculturale.

Modul de valorificare a lemnului din pădurile private a fost o altă noutate pentru grupul nostru, constatând că proprietarul german preferă să vândă lemnul pe criterii dimensionale, sortarea și încadrarea în anumite standarde fiind o preocupare majoră. În acest fel profitul obținut este maxim, putân-

du-se vorbi despre valorificarea superioară a lemnului.

Spiritul german este deosebit de sensibil la ceea ce înseamnă protejarea și conservarea naturii. În acest context am putut admira mai multe rezervații forestiere sau geologice. Rezervația de tisă de la Ibengarten în care am putut admira exemplare de vârste cuprinse între 250 și 650 de ani este o probă a preocupării silviculturilor germani pentru conservarea unor specii rare sau deosebit de valoroase. Chiar dacă ni s-a sugerat în numeroase rânduri că suntem invidiați pentru pădurile noastre naturale, nu am putut ascunde la rândul nostru invidia pentru aceste relicve botanice păstrate atât de bine, pe care nu le mai putem găsi în aceeași măsură în arboretele noastre.

Pădurea de amestec de larice cu fag de la Schlitz, prin dimensiunile sale colosale, având evaluat un volum de 910 mc lemn/hectar ne-a amintit de coloșii de la Slătioara.

Am sesizat și atenția cu care germanii își pun în valoare locurile pitorești, de belvedere care, fără nici o îndoială, sunt o atracție pentru turiști. Concluzia este că oriunde se află locuri frumoase ce pot aduce profit localnicilor, dacă sunt amenajate și păstrate cum se cuvine. Iar de știința punerii în evidență a acestor locuri depinde într-o oarecare măsură și bunăstarea.

Cât de mult înseamnă tradiția ne-am putut da seama vizitând și o serie de obiective economice, începând de la pensiuni turistice până la fabrici sau simple instalații de îmbuteliere a sucurilor de fructe. Foarte mândri de locurile natale, germanii știu să-și cultive tradițiile, ajungând pînă la a agreea cumpărarea unor produse numai pentru faptul că sunt făcute după rețete strămoșești sau sunt produse tradiționale. Intuind că diversitatea este calea spre dezvoltare și prosperitate, societatea germană identifică și exploatează orice resursă aflată la îndemână, reușind astfel să diminueze presiunea factorului uman asupra

mediului. Cu multă chibzuință sunt analizate toate posibilitățile de progres, statul încurajând sistematic inițiativa prin subvenții, împrumuturi avantajoase sau diminuarea taxelor. La fel de adevărat este și faptul că nimic nu se face la întâmplare sau fără un documentat studiu de impact, acolo unde se impune luându-se de urgență toate măsurile pentru prevenirea poluării sau a risipei. Multe dintre activități se transmit din generație în generație. De pildă păstrăvăria lui Lothar Keidel, care produce circa 20 tone de pește pe an și peste 1,1 milioane icre se află la a cincea generație de păstrăvari. Luciul de apă, însumând un hectar, este format din 31 de bazine populate cu păstrăvi din toate generațiile.

Distileria Schlitzer Kornbrennerei funcționează din 1585 iar aceasta este o mândrie pentru localnici. Valoarea mărții este superioară și datorită îndelungatei istorii a distileriei, fapt pus în evidență cu fiecare ocazie.

Deși se mai pot relata aspecte pe care le-am sesizat în această vizită, concluziile sunt binevenite: (1) silvicultura modernă este din ce în ce mai mult asimilată unei științe ecologice, (2) protejarea mediului, în general, și al celui forestier în special este un atribut al societăților cu înalt grad de civilizație, (3) între specia umană și mediul său de viață nu trebuie să existe competiție, ci coexistență, (4) dezvoltarea locală și prosperitatea economică este posibilă oriunde statul își manifestă corect și cu promptitudine rolul, (5) convergența activității omenești către o anumită resursă duce la sărăcie, în vreme ce reorientarea spre resurse și posibilități încă nevalorificate aduce prosperitate, (6) principiul rentabilității trebuie să rezoneze în permanență cu protejarea și conservarea mediului.

Autorul: ing. Casian Balabasciuc este șeful Ocolului silvic Moldovița - Direcția Silvică Suceava, com. Moldovița, jud. Suceava.